

Energetika v budoucím programovém období 2021–2027

(stav přípravy ke konci listopadu 2019)

5. prosince 2019



EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc



MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EU úroveň – sektorová legislativa

- Návrh obecného nařízení – **5 cílů politiky** soudržnosti (CP) pro 2021–2027
 - » CP 1 – chytřejší Evropa
 - » **CP 2 – zelenější a nízkouhlíková Evropa**
 - » CP 3 – propojenější Evropa
 - » CP 4 – sociálnější Evropa
 - » CP 5 – Evropa bližší občanům
- Návrh nařízení k EFRR/FS a ESF+ – **specifické cíle**
- Příloha I návrhu obecného nařízení – **oblasti intervencí (cca 140 kódů)**



Pravidla povinná/nepovinná (relevantní pro oblast energetiky)

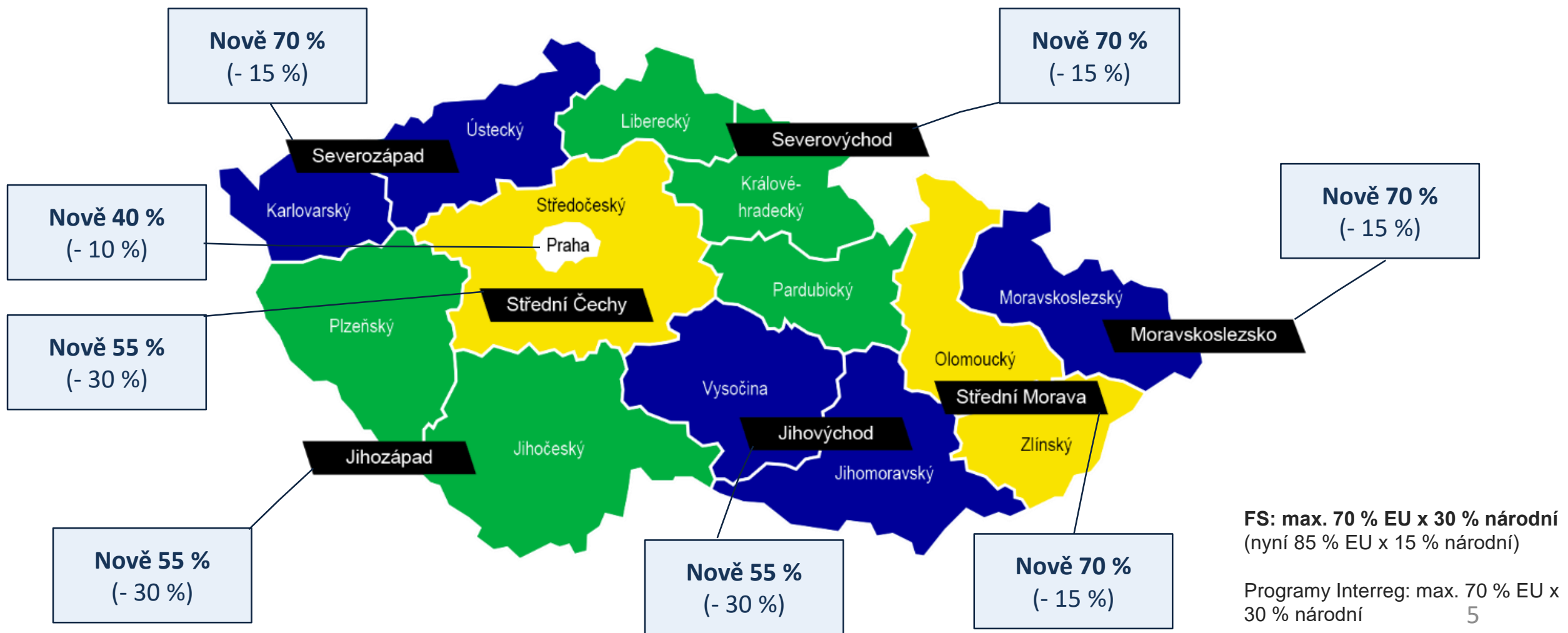
- **Tematická koncentrace EFRR (po odečtení TP):** cíl politiky 1 (CP1) = 45 %; cíl politiky 2 (CP2) = 30 %; z toho vyplývá, že na CP 3–5 = zbývá 25 %
- **6 % EFRR na udržitelný rozvoj měst**
- **FS:** přiměřená rovnováha mezi CP2 a TEN-T (součást CP3)
- **Možný převod až 5 % alokace z jakéhokoliv fondu do jiného fondu** v rámci sdíleného řízení, případně do nástroje v přímém či nepřímém řízení EK; **vyžaduje schválení ze strany EK**
- **Možný převod do InvestEU** – max. 5 % alokace EFRR, FS, ESF+ a ENRF
- **Převod části alokace mezi kategoriemi regionů** – až 15 % lze převést z méně do více rozvinutých a přechodových a z přechodových do více rozvinutých (neomezeně pak lze převést z více rozvinutých do přechodových a méně rozvinutých)

Alokační pravidlo – limity na klima

- **Celkový rozsah = 25 %**
- **Limit 30 % alokace EFRR a 37 % alokace FS**
- Oblasti intervencí (139 kódů, příspěvek 0 %, 40 % nebo 100 % alokace):
 - » CP 1 – pouze 2 kódy z 23, z nich 1 má 100 % příspěvek
 - » CP 2 – 24 z 32, z nich „jen“ 18 má 100 % příspěvek
 - » CP 3 – 13 z 29, z nich jen 3 mají 100 % příspěvek
 - » CP 4 a CP 5 – bez příspěvku



Míra spolufinancování



Základní propojení fondů a cílů politiky

Fond	OP	CP1	CP2	CP3	CP4	CP5
EFRR	Konkurenceschopnost	x	x	x		
	Výzkum & Vzdělávání	x			x	
	Doprava		x			
	Životní prostředí		x			
	Integrovaný regionální	x	x	x	x	x
	Interreg					
FS	Doprava		x	x		
	Životní prostředí		x			
ESF+	Výzkum & Vzdělávání				x	
	Zaměstnanost+				x	
ENRF	Rybářství		x			

Částka, která se rozděluje mezi 6 OP (ř. 16)

(OP K, OP JAK, OP Z+, OP ŽP, OP D a IROP)

Řád.	Stav alokace	Jednotka	EFRR	FS	ESF+	Celkem
1	Výchozí stav	EUR	10 838 000 000	6 444 000 000	2 737 000 000	20 019 000 000
2	z toho CEF	EUR		- 1 563 000 000		
3	z toho EÚS	EUR	- 314 000 000			
4	Cíl IpRaZ	EUR	10 524 000 000	4 881 000 000	2 737 000 000	18 142 000 000
5	Cíl IpRaZ	%	58,01	26,90	15,09	100,00
6	Cíl IpRaZ - převod	%	5,00		5,00	
7	Cíl IpRaZ - převod	EUR	- 526 200 000	+ 663 050 000	- 136 850 000	
8	Cíl IpRaZ - po převodu	EUR	9 997 800 000	5 544 050 000	2 600 150 000	18 142 000 000
9	Cíl IpRaZ - po převodu	%	55,11	30,56	14,33	100,00
10	Max. podíl TP	%	3,50	2,50	4,00	3,27
11	Max. podíl TP	EUR	- 349 923 000	- 138 601 250	- 104 006 000	- 592 530 250
12	Cíl IpRaZ bez TP	EUR	9 647 877 000	5 405 448 750	2 496 144 000	17 549 469 750
13	Cíl IpRaZ bez TP	%	54,98	30,80	14,22	100,00
14	z toho OP TP VS (ESF+) a OP TP CLLD (EFRR)	EUR	- 50 000 000		- 80 000 000	
15	Cíl IpRaZ bez TP a bez OP TP VS a OP TP CLLD	EUR	9 597 877 000	5 405 448 750	2 416 144 000	17 419 469 750
16	75 % alokace určené na financování věcných oblastí (= 75 % cíle IpRaZ bez TP a bez OP TP VS a OP TP CLLD)	EUR	7 198 407 750	4 054 086 563	1 812 108 000	13 064 602 313



EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc



MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Rozdělení alokace dle cílů politiky

	Celkem EFRR, FS a ESF+	Podíly jednotlivých CP
	EUR	%
CP 1	3 256 158 488	24,74
CP 2	4 376 277 169	33,25
CP 3	2 210 377 106	16,79
CP 4	2 798 687 016	21,26
CP 5	423 102 534	3,21
OP TP (CLLD, VS)	97 500 000	0,74
Celkem	13 162 102 312	100,00



Budoucí OP relevantní pro oblast energetiky – 75% alokace (kromě energetiky jsou v jednotlivých OP řešeny i jiné oblasti)

Ministerstvo – operační program (fond)	Cíl politiky	Varianta s TK 75 % u EFRR s převodem z EFRR a ESF+ do FS	
		Alokace	Podíl v %
MPO – OP K (EFRR)			
Energetické úspory a obnovitelné zdroje energie v podnicích; energetické sítě; hospodaření s vodou v podnicích; druhotné suroviny v podnicích (EFRR)	CP2	16,7 mld. Kč	4,99
MŽP – OP ŽP (EFRR, FS)			
Energetické úspory a obnovitelné zdroje energie – veřejné budovy (EFRR, FS)	CP2	12,6 mld. Kč	3,76
MD – OP D (EFRR, FS)			
Tramvajové a trolejbusové tratě, tratě městské a příměstské železnice; veřejně přístupná infrastruktura pro alternativní paliva (dobíjecí a plnicí stanice) (FS)	CP2	22,9 mld. Kč	6,83
MMR – IROP (EFRR)			
Veřejná hromadná doprava – přestupní terminály včetně parkování, vozidla (tramvaje, trolejbusy, autobusy na čistější pohon), cyklodoprava; zelená infrastruktura ve městech a obcích; integrovaný záchranný systém (EFRR)	CP2	22,3 mld. Kč	6,65

Vybrané aspekty při přípravě Dohody o partnerství

- V červenci schválena Národní strategie pro politiku soudržnosti.
- Příprava strategie DoP (oddíl 1 a 2 odůvodnění cílů politiky a návrh očekávaných výsledků).
- Příprava parametrů územní dimenze (= jiný přístup program per program; bude ukotvovat dokument „Územní dimenze v operačních programech“).
- Více otevřených otázek (komplexní projekty; přesun alokace mezi kategoriemi regionů; průměrná míra spolufinancování v EFRR a ESF+ ...; hraniční oblasti ...).
- Důležitou součástí přípravy jsou také základní podmínky - gestoři jednotlivých podmínek realizují akční plány.

Relevantní programy v oblasti EE

- **OP Životní prostředí (OP ŽP) – CP 2**
 - » Zvýšení energetické účinnosti a energetických úspor
 - » Efektivní a šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie
- **OP Konkurenceschopnost (OP K) – CP 2**
 - » Modernizace a zefektivnění výroby, distribuce a akumulace energie
 - » Zvýšení energetické účinnosti a energetických úspor
 - » Zavedení inovativních nízkouhlíkových technologií
 - » Efektivní a šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie
 - » Zavedení moderních a vysoce účinných způsobů výroby, distribuce a akumulace tepelné energie
- **V obou operačních programech se předpokládá využití metody EPC**

OP K – podpora pro oblasti energetiky ve vazbě na EE I (některé aktivity mohou být podporovány i v OP ŽP)

- snížení energetické náročnosti budov podnikatelských subjektů
- zvýšení energetické účinnosti technických zařízení budov a využívání obnovitelných zdrojů a KVVET a tepelných čerpadel pro pokrytí vlastní potřeby energie
- modernizace a rekonstrukce rozvodů elektřiny, plynu a tepla v energetických hospodářstvích podniků za účelem zvýšení účinnosti
- akumulace všech forem energie (např. power2gas, gas2power a dalších forem akumulace elektřiny a tepla, např. využitím palivových článků)
- modernizace a rekonstrukce zařízení na výrobu energie pro vlastní spotřebu vedoucí ke zvýšení její účinnosti
- využití odpadní energie ve výrobních procesech
- snižování energetické náročnosti/zvyšování energetické účinnosti výrobních a technologických procesů

OP K – podpora pro oblasti energetiky ve vazbě na EE II (některé aktivity mohou být podporovány i v OP ŽP)

- zavádění „smart“ prvků v budovách (prvky řízení efektivního nakládání s energií)
- komplexní renovace budov s prvky adaptace budov na změny klimatu respektující požadavky na kvalitu vnitřního prostředí
- podpora výstavby budov v pasivním standardu využívající OZE a akumulaci energie
- podpora aktivit firem energetických služeb (Energy Services Companies, ESCO)
- nové výroby tepelné energie, modernizace a rekonstrukce stávajících
- podpora využití odpadního tepla a akumulace tepla
- modernizace soustav osvětlení podnikatelských areálů
- výstavba nových rozvodných tepelných zařízení a zvyšování účinnosti stávajících
- podpora rozvoje účinných soustav zásobování tepelnou energií
- podpora využívání obnovitelných zdrojů energie při výrobě tepelné energie (energie tepla a chladu) a elektřiny

OP K – podpora pro oblasti energetiky, vybraná opatření

- **OZE** (kromě OP K budou některé aktivity podporovány také v OP ŽP)
 - » podpora solárních termických systémů, solárních elektráren, malých vodních elektráren, větrných elektráren a tepelných čerpadel
 - » podpora efektivního využití bioplynu při výrobě tepla a elektrické energie, transformace stávajících výroben elektřiny z bioplynu na výrobní biometanu, efektivního využití biomasy
 - » podpora výstavby zařízení na výrobu pokročilých biopaliv pro jejich využití v dopravě
- **Intelligentní energetické systémy, sítě a skladování na místní úrovni**
 - » instalace inteligentních prvků v energetických sítích za účelem rozvoje/vzniku smart grids
 - » využití zařízení pro ukládání energie v elektrizační soustavě (akumulaci)
 - » výstavba, posílení, rekonstrukce a modernizace přenosové/přepravní a distribučních soustav
 - » výstavba konverzních zařízení metanizačních jednotek, zařízení/stanic na zachytávání CO₂, výroben nových druhů nízkoemisních/nízkouhlíkových plynů
 - » modernizace, úprava plynárenské soustavy, výstavba plynovodů a modernizace zásobníků plynu
- **Čistá mobilita** (kromě OP K bude podporováno také v IROP a v OP D)

Finanční nástroje

- **EK zjednodušila pravidla pro Finanční nástroje**
- **EK dává ŘO více flexibility v nastavení FN 2021-2027**
 - » FN vhodné pro jakékoliv investice generující zisk nebo přinášející úspory
 - » **Zjednodušené ex-ante posouzení FN** pouze indikuje:
KOLIK (alokace) / KOMU (koneční příjemci) / JAK (finanční produkt)
 - » Snazší **kombinace FN s dotacemi** (včetně odpouštění splátek)
 - » **Možnost přímého zadání** jako v 2014-2020
- **ŘO mohou FN v 2021-2027 implementovat dvěma způsoby**
 - » Vytvoření FN na národní úrovni
 - » Převod části alokace do InvestEU (max. 5 % alokace)

Lessons learned, příklad u energetických úspor

- **OP PIK**

- » podnikatelské subjekty preferují investice do nákupu strojů, inovativních procesů a rozšiřování výroby, nikoliv dlouhodobou strategii energetického hospodářství podniků – požadavek na rychlou návratnost vložených prostředků,
- » omezení podpory pro velké podniky – v průběhu programového období navýšení podílu velkých podniků na 60%,
- » složitá administrativa (např. požadavek na položkové rozpočty – již odstraněno).

- **OP ŽP**

- » veřejné instituce vykazují nízký zájem a motivaci realizovat energetické úspory (zejména státní organizace spravují značný majetek s velkým potenciálem EE a předkládají relativně málo projektů),
- » do energetických úspor je možné zahrnout rovněž kotlíkové dotace, o které je naopak velmi vysoký zájem.

Lessons learned, příklad u energetických úspor

- **IROP**
 - » u bytových domů bývá překážkou komplikovaná dohoda jednotlivých majitelů bytových jednotek, nízká informovanost či složitost procesu administrace žádostí pro tyto subjekty.
- **OP PPR**
 - » absorpční kapacita pro EE v budovách hl. m. Prahy je problematická , neboť velký počet městských budov se nachází v památkově chráněné rezervaci a nejsou tak efektivní na zvyšování EE,
 - » některá opatření ke zvyšování EE v oblasti dopravy jsou realizována s velmi nízkou efektivitou.

Některé kroky, které musíme udělat, aby se v budoucnu dosahovalo lepších výsledků v oblasti EE

- Včas připravit potřebnou legislativu, dokumenty, pravidla a alokovat finanční prostředky.
- Nastavit atraktivní podmínky pro žadatele se současným zohledněním stanovených cílů EU při zachování optimální nákladovosti realizovaných opatření.
- Motivovat k dosahování EE - vyšší podpora ve vazbě na dosažené energetické úspory, bonifikace v případě využití metody EPC.
- Zjednodušit administrativu pro žadatele (např. možné snížení povinných příloh, snížení počtu povinných indikátorů, zjednodušení veřejných zakázek, atd.).
- Zajistit financování EE – kombinace národních zdrojů, EISF a unijních programů; využití FN
- Aktivně podporovat EE - přímé oslovení potenciálních žadatelů, podpora projektové činnosti, atd.
- Vyjednat možnost podpory velkým podnikům v relevantních případech.
- Zajistit širokou publicitu EE.

Vzkaz podnikatelské obci – co bychom potřebovali

- Průběžně připravovat projekty – pro programové období 2014-2020 a 2021-2027 (project pipeline).
- Poskytovat informace o reálné absorpci.
- Využívat podporu projektové činnosti.
- Podávat zpětnou vazbu ohledně nastavení podmínek pro žadatele pro jejich možnou optimalizaci.
- Pokusit se v maximální možné míře využít disponibilní prostředky (do budoucna se bude podpora s největší pravděpodobností pouze snižovat) a přispět k plánovaným cílům v oblasti energetiky.

Další kroky v přípravě (stav k 2. 12. 2019)

- 09-10/2019 = návrh alokací na operační programy (OP) a projednání
- 10/2019 = první verze Dohody o partnerství (DoP)
- 11/2019 = Národní dokument pro územní dimenzi
- 01/2020 = první ucelené verze DoP a OP; a MPŘ
- 03/2020 = OP a DoP na vládu
- 04/2020 = dopracování dle vývoje legislativy EK; vyjednávání s EK
- ...
- 12/2020 = finalizace DoP a OP

Děkuji za pozornost



EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc



MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR